

Lespakket *Bèrgs in de klas!* ook voor andere dialectregio's geschikt

Het lespakket *Bèrgs in de klas!* – een eenvoudige dialectcursus voor groep 8 van de basisschool – is sinds enkele maanden ook beschikbaar voor andere dialectregio's in onze provincie. *Erfgoed Brabant* heeft het volledige pakket op zijn website staan. Belangstellenden kunnen de cursus gratis downloaden en simpel omzetten naar het eigen regionale dialect. *Brabants* sprak met de makers.

In het septembernummer 2023 van *Brabants* werd de cursus al door de makers Dick en Riny Boeijen (*gen femilie*) geïntroduceerd. Het pakket bestaat uit acht lessen (van circa een half uur) voor groep acht van de basisschool.

De eerste die de cursus in het schooljaar 2023/2024 in haar rooster opnam, was basisschool *De Fonkeling* in Berghem. Dat bleek een succes. De leerlingen van drie groepen acht en hun leerkrachten waren zo enthousiast dat de cursus ook het volgende schooljaar staat ingeroosterd. De tweede basisschool in Berghem, *het Molenveld*, heeft zich ook aangemeld om in het schooljaar 2024/2025 te starten met *Bèrgs in de klas!*

Waar komt dit succes vandaan?

De makers denken dat het een combinatie van twee belangrijke factoren is. 'Het lesmateriaal is multimediaal, speelt en er is ook een kleine competitie aan verbonden: wie wordt kampioen *Bèrgs*?'

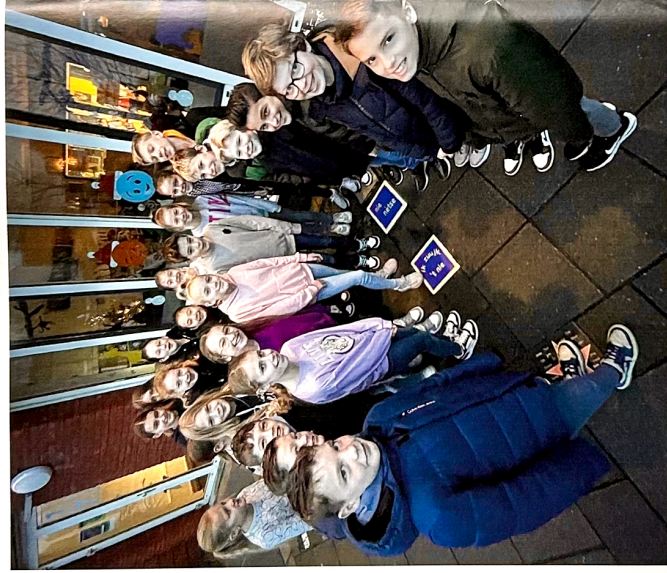
Elke les wordt afgesloten met een kleine quiz, in het pakket zitten verder een muziekclip, een echte rap, en om woordkennis op te doen wordt gewerkt met korte filmpjes. De cursus wordt afgesloten met een *grote finale* waarin leerlingen en leerkrachten met elkaar de strijd aangaan voor het kampioenschap.'

De tweede factor is de begeleiding van de leerkrachten. 'We hebben de docenten op een usb-stick alle lesmaterialen aangeleverd. Sommige zaken moesten worden geprint, andere werden op het digi-bord in de klas vertoond. Voor iedere docent was er voor elke les een duidelijke instructie beschikbaar, zodat de voorbereidingstijd zeer beperkt was.'

Die methode werkte, want hoewel geen van de drie docenten *Bèrgs* sprak, bleken ze dankzij de instructies en het lesmateriaal toch in staat de stof over te brengen.

Wat kunnen andere dialectregio's er mee?

'Je kunt het jezelf zo moeilijk maken als je wilt. Het beste is om te beginnen een dialectschrijver of -schrijfster en een dialectzanger(es) uit de regio enthousiast te maken om mee te werken. Daarnaast is het fijn als je een re-



De winnende groep 8 van de *Fonkeling*

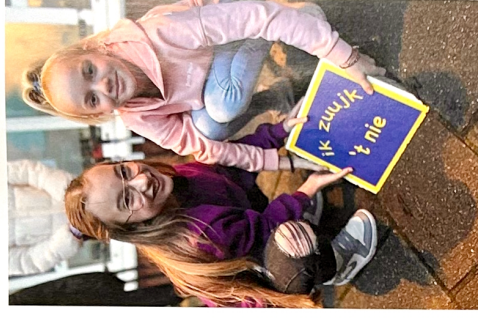
gionaal leesplankje kunt gebruiken. Vervolgens neem je het lespakket door en kun je ervoor kiezen de bestaande inhoud zoveel mogelijk om te zetten naar het regionale dialect. De quizjes bijvoorbeeld zijn laaghangend fruit. Dat is enkel een kwestie van hertalen. De meegeleverde plaatjes zijn vrijelijk te gebruiken.'

Met de dialectzanger(es) kan een filmpje worden gemaakt van een lied en samen met de tekst als lesmateriaal worden gebruikt. De dialectschrijver of -schrijfster kan een van zijn/haar verhalen of gedichten voorlezen. Daarvan kan een geluids- of filmpopname worden gemaakt die later met de tekst dient als lesmateriaal.

Hoe benader je een basisschool?

'Zorg dat je een compleet lespakket hebt met een duidelijke instructie voor de leerkrachten. *Bèrgs in de klas!* valt onder taal. Hier heb je vier domeinen van: lezen, schrijven, spreken en kennis over taal. Doordat het lespakket veelzijdig is, dekt het alle domeinen. Natuurlijk is het ook een klein stukje geschiedenis, dus wereldoriëntatie.' Dick en Riny Boeijen adviseren verder om de aftrap en

de *grote finale* zelf te verzorgen. (Elke bijeenkomst duurt ongeveer drie kwartier.) Mocht daar belangstelling voor zijn, dan stellen ze hun presentatiemateriaal gratis beschikbaar.



Enkele winnaars van groep 8 met een taaltegel

'En dan nog een niet onbelangrijk detail. We hebben ervaren dat de interviews die de kinderen hebben met oudere dialectsprekers voor een, soms ontroerende, verbinding zorgen tussen generaties. '*Jungste toch. Nou kunne we vort same Bèrgs proate. Ik zè zò gròts ès unnen hond m' zeuwe starte.*' Maar het zijn niet enkel generaties die verbonden raken. Ook de leerlingen onderling – de '*import-keinder*' en de van oorsprong *Bèrgse keinder* – zoeken elkaar veel meer op. Dat is pure winst.'

Mochten mensen vragen hebben of advies willen, dan kunnen ze Dick en Riny altijd benaderen via mig.boeijen@hetnet.nl. *Veul suukses allemòl.*

Het lespakket staat op de website van *Erfgoed Brabant*: www.erfgoedbrabant.nl/lespakket-bergs-in-de-klas

Foto's: Juf Amber Koopmans